

Mír, klid a lásku našim domovům

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXV

ČÍSLO 270, PROSINEC 2022

CENA 10 Kč

ŠTASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE A V NOVÉM ROCE JEN TO NEJLEPŠÍ!

Vláda pije víno a lidem ordinuje diety!

Na 70 tisíc lidí zaplnilo o státním svátku 28. října pražské Václavské náměstí na protivládní demonstraci, bouřících pod heslem „Nenásilná revoluce – Česká republika na prvním místě.“ Její účastníci znovu volali po demisi vlády Petra Fialy a po jednání s Ruskem o dodávkách levného plynu pro český průmysl a domácnosti. Kromě kritiky vládního kabinetu rezonovala v metropoli na Vltavě především výzva k ukončení válečného štvání. Náměstím z hrdel občanů znělo i naléhavé volání po míru, což symbolizovali i vypuštěné k letu bílé holubice.

Propad životní úrovně

V elektrizujícím ovzduší vystoupilo mnoho řečníků s údernými projevy a argumenty. „Česká televize informuje objektivně jen o tom, co se hodí vládě, co je proti ní, o tom se nemluví,“ řekl v projevu někdejší premiér Jiří Paroubek. A lidé začali skandovat: „Hanba, hanba!“ Do naha odhalil vládu, že pije víno a lidem ordinuje diety.

Demonstranti na Václavském náměstí 28. října

FOTO – Naše pravda

je redukční diety. Navíc pejorativně nazývá demonstranty ztroskotanci a šváby. „Poslední vyjádření ministra Rakušana, že jsme šmejdi,“ vzbudilo rozhořčený ohlas. „Kvůli pádící inflaci se naše životní úroveň propadá, ale obávám se, že to je začátek. Zkrachuje velké množství firem a na dlažbě se bez práce ocitnou statisíce lidí,“ varo-

val expremiér. Klíčové pro ukončení drahoty je dle něj ukončení války na Ukrajině, ale česká vláda pro to ani v době předsednictví EU nic nedělá, ale ještě přilévá olej do ohně. „Vláda nehájí zájmy České republiky. Její zájmy nejsou totožné s našimi zájmy,“ dodal Paroubek.

(Pokračování na s. 2)

Od zrodu Československa 104 roky

Představitelé Slovanského výboru (SV) České republiky a Levicových klubů žen ČR položili na pražském Loretánském náměstí 28. října kytici k soše prezidenta Edvarda Beneše, při příležitosti 104. výročí zrodu samostatné Československé republiky 28. října 1918. Projev k vlastencům tu přednesl docent Jan Minář, předseda SV ČR a místopředseda Mezinárodní slovanské rady. Publikujeme ho v plném znění:

ců ze střední Evropy, aby nebyli příčinou dalších nepokojů. Dnes volají po revizi výsledků 2. světové války, ač to jsou pohrobci nacistů. Po několika desetiletích rozvoje Československa došlo k jeho dalšímu rozbití. Tentokrát vinou vlastních zrádců, poslanců parlamentu, kteří k tomu nebyli vůbec oprávněni! Bez referenda to bylo nezákonné!

Ale není na místě skládat ruce do klína. Podle slov velkého českého básníka Svatopluka Čecha,

K pomníku prezidenta ČR Edvarda Beneše pokládají občané kytici. V popředí zleva místopředseda SV ČR Vladimír Mlejnecký a předseda docent Jan Minář.

FOTO – Květa Šlahůnková

Vzpomínka na vrchu Vítkově

Vzpomínkový akt k 104. výročí zrodu samostatné Československé republiky proběhl 28. října u Národního památníku na pražském Vítkově. Přítomni zde byli prezident ČR Miloš Zeman a předseda vlády Petr Fiala (ODS). Věnce k hrobu Neznámého vojína tu položili představitelé parlamentu, církve a Armády ČR. Prezident s pomocí ochranky na vozíku ve stoje pozdravil nastoupené vojáky a vyslechl si tak i státní hymnu. Nad vítkovským vrchem s památníkem též přeletěly gripeny, helikoptéry, bitevní vrtulník a letouny L-159. Vzpomínkové akty se uskutečnily i na jiných místech České republiky. Prezident Zeman také povýšil osm plukovníků do

Prezident ČR Miloš Zeman při vzpomínkovém aktu na Vítkově. Zdroj: echo24.cz

hodnosti generála. Devátým povýšeným je i 98 letý Miloslav Masopust – veterán 2. světové války,

bojovník čs. armády z východní fronty, již velel Ludvík Svoboda.

(jel)

„Československá republika vznikla po 300 letech rakousko-uherského národnostního a náboženského útlaku po sto letech činnosti českých vlastenců a po tom už zásahem legionářů v době první světové války. Hlavní zásluhu na tom mají zakladatelé republiky Tomáš Garrigue Masaryk, Edvard Beneš a také tak zvaní muži Října – Kramář, Šrobár a další, kteří tady v Praze Československou republiku vyhlásili.

Po 20 letech byla po zradě západních spojenců Československá republika rozbita, za velké účasti zde žijících Němců, kteří si říkají Sudetští. A proto po vítězství spojenců ve druhé světové válce došlo z jejich rozhodnutí k odsunu Něm-

který řekl: „Jen kdo tak zoufá, slabá a malý jest. Slabá jenom ten, kdo ztratil v sebe víru, ale malým ten, kdo zná jen malý cíl.“ Takže naším cílem je pokračovat v upevňování československé soudržnosti našich dvou nejbližších národů. A dle možností rozvíjet slovanskou vzájemnost, která teď je vážně narušena opět v zájmu západních imperialistických kruhů. Bránit se snahám globalizátorů ničit národní státy, národy změnit na dav osamocených izolovaných, demoralizovaných jedinců, kteří nikomu nepatří a jsou snadno ovladatelní. Takže naše úkoly jsou jasné, snažme se a věřme, že pravda zvítězí!“

Zaznamenal: Jan Jelínek

Vláda pije víno, lidem ordinuje diety!

(Dokončení ze s. 1)

„Je to naše vlajka, naše země!“

Europoslankyně Kateřina Konečná, předsedkyně ÚV KSČM ironicky kritizovala výtku ministra vnitra Víta Rakušana, že na státní svátek demonstrující zneužili státních vlajek a státních symbolů. „Ale je to naše vlajka, naše země, patří nám! Mlčte aspoň v tento sváteční den. Nebo ještě lépe rychle odstupte! Demisi, demisi!“, volala Konečná. A lidé jí skandováním „demisi“ opětovali. Vybídla pak, že jediná cesta k lepšímu pro republiku je volba takového prezidenta, který těmhle Rakušanům, Pekarovým, Fialům a dalším udělá čáru přes rozpočet. A mohl by to být prezident pevný jako skála. A já dávám slovo Josefu Skálovi. Ten pověděl:

V žádné válce být nechceme!

„Jsme tu všichni spojeni myšlenkou Česká republika na prvním místě. Formuje se myšlenka, že vytvoříme strukturu, která nás všechny bude zastupovat – spojí síly od levého po vlastenecký a demokratický pravý pól u nás a bude tlačit vládu dál a dál směrem k demisi... My v žádné válce být nechceme a za živého boha nedopustíme, aby nás do ní někdo vtáhl! My chceme mír! Bohužel jsme byli za poslední desítky let proti naší vůli komplicem špinavých válek za cizí zájmy. Ale teď nás zatahují do války s jadernou mocností. A to se ještě nikdy nestalo. Tomu musíme zabránit stůj co stůj!... My nemáme nejmenší důvod dotovat kohokoliv v zahraničí, natož pak nějaké parazity, akcionáře ČEZu... My se odstříhne-

Podpořit demonstraci českých lidí 28. října přijel také Lukáš Benjamin Reisinger z Mladé levice Komunistické strany Rakouska. Na snímku s europoslankyní Kateřinou Konečnou, předsedkyní ÚV KSČM. FOTO – Naše pravda

me od parazitů lipské burzy, od Green Dealů, od emisních povolenek... Co s tím může udělat vlastenecký prezident? Chci vám slíbit následující: tady byl jeden moudrý muž – jmenoval se Mahátma Gándhí. A ten měl krásné krédo: Moc bezmocných. Tu moc bezmocných máme my! A budeme s ní tak dlouho zacházet, až ta vláda padne!“ Josef Skála závěrem projevu zdůraznil, že pokud bude zvolen v ČR vlastenecký prezident v lednu 2023, tak by se opíral každý den o takové lidi, kteří zde na Václaváku demonstrovali s mocí bezmocných. Skála během projevu sklízel bouřlivý potlesk!

Organizátor demonstrace Ladislav Vrábel prohlásil, že naše republika potřebuje prezidenta, který nebude poslouchat příkazy v Bruselu, Washingtonu nebo z Kyjeva, ale názory lidí, jako jsou ti na Václavském náměstí. „Potřebujeme prezidenta, který bude jed-

nat o levném plynu přímo s Ruskou federací“, zdůraznil Vrábel. Dle něj není nepřítelem Rusko ani Čína, ale zkorumpovaná vláda, táhnoucí zemi k totalitě a chudobě.

Výzva vládě, aby šla do řiti

Herec Ivan Vyskočil prohlásil, že na stejném místě stál v roce 1989 a zvonil klíči. „Dneska bych si za to dal přes držku. Proboha, na co jsme to naletěli. Oni začali rozprodávat a rozkrádat republiku – v čele s tou slavnou ODS, které teď pan Fiala šéfuje. Dotáhl to k fiálovému hnusu, který je nejhorší, co tady kdy bylo. Vidíte tu katastrofu, co se na nás žene? Taková katastrofa nebyla ani po roce 1968, kdy k nám přišla vojska Varšavské smlouvy. Tehdy byly elektrárny naše, voda byla naše, pivovary také, stejně jako Škodovka. Do Prčic: jak je to možné?“, polo-

žil řečnickou otázkou Vyskočil. „Kdyby fungovala justice, tak pan Fiala už sedí.“ Měl tím na mysli premiérovo vyjádření, že jsme ve válce. „On je hlavní dezinformá-

tor. A tahle zadlužená země si ještě půjčí 10 miliard pro Ukrajinu.“ Vyzval vládu, ať „jde do řiti a nechá obyčejné občany na pokoji.“

JAN JELÍNEK, PK

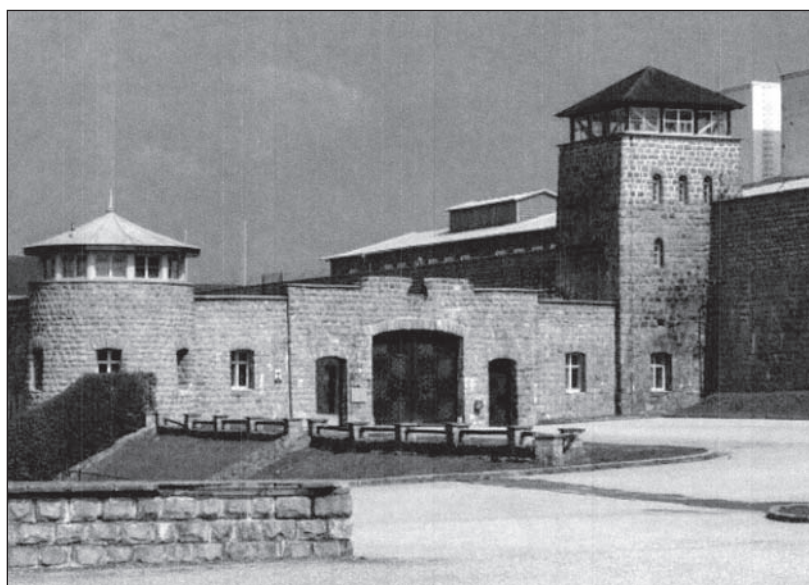
Věčný jaderný reaktor?

Na nominální výkon byl vyveden ruský reaktor BN-800 a zcela zaplněn palivem. Tím se v podstatě podařilo uzavřít jaderný cyklus, což by znamenalo, že byly skutečně vynalezeny věčné jaderné reaktory. Palivo se recykluje a znovu využívá. Krásný příklad práce s atomem ve prospěch lidstva. Ús-

pěšné testování takového reaktoru vede téměř k bezodpadové jaderné energii, kde je využíván uran 238 (na rozdíl od klasického reaktoru s využitím uranu 235), kterého je dostatek na miliony let. Pokud se toto podaří a prosadí k využití, je rozhodnuto o další lidské budoucnosti.

rt.ru

Popravy Čechů v Mauthausenu

Brána smrti do koncentračního tábora Mauthausen.

Zdroj: internet

Před 80 lety, 24. října 1942, bylo v nacistickém koncentračním táboře Mauthausen v Rakousku zavražděno 262 československých vlastenců, příbuzných a spolupracovníků parašutistů, kteří provedli atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Zdaleka ale nešlo o konečný počet obětí katů německé pomsty!

„Vražda spolupracovníků československých výsadkářů a jejich rodin byla jednou z největších exekucí nežidovských obyvatel, kterou nacisté spáchali na čs. ob-

čanech během 2. světové války,“ připomněl odborník na dějiny Vojtěch Kyncl z Historického ústavu Akademie věd ČR. Brutální a chladnokrevná usmrcení jsou dle něho mimořádná svým provedením – ranou do týla každé jednotlivé oběti poté, co se na příkaz vrahů musela postavit zády k měřáku výšky. Ti v nešťastnicích záludně udržovali do poslední chvíle jejich života zdání, že jde o přijímací lékařskou prohlídku při převozu do koncentračního tábora. Toto zákeřné počínání mělo uklidnit oběti a usnadnit bestiálním pachatelům jejich krvavé dílo.

Jména popravených 24. října 1942 v Mauthausenu jsou zanesena do seznamu a na minutu přesně zaznamenána jejich exekuce. Hitlerovci zde zahubili celé rodiny nesmírně statečných lidí, které pomohly v kritických chvílích výsadkářům. Vyhasl tady i život dítěte – 14leté Jindřišky Novákové a jejich rodičů. Za to, že Jindřiška odvezla kolo Jana Kubiše v den atentátu na Heydricha do úkrytu. Například zde popravili i Ludvíka Vaňka z Ouběnic na Benešovsku, bratrance mé babičky Marie. O něco později i Ludvíkovu ženu Jožku Vaňkovou po porodu syna Ludvíka ve vězeňské nemocnici.

Novinky.cz, jel

Čtrnáctiletá Jindřiška Nováková

Zdroj: internet

Podpora tradiční rodiny

Duma Ruské federace jednomyslně schválila v prvním čtení balík zákonů, které zakazují propagaci netradičních sexuálních vztahů.

Je zakázána distribuce licencí na takové filmy, a také reklama

a publikace v médiích, odkazující na netradiční preference a postoje. Za porušení zákona hrozí vysoké pokuty a pro cizince dokonce deportace.

tass.ru

Svět byl na pokraji atomové války

Před 60 roky – v říjnu 1962 – se svět ocitl na pokraji atomové války. Stalo se tak v důsledku mezinárodní politické krize, která je nazývána krizí Karibskou či Kubánskou. Vážně hrozilo, že přeroste v jaderný konflikt! Nastala proto, že na Ostrově svobody v Karibském moři byly rozmístěny sovětské rakety středního doletu, kterými Sovětský svaz rázně odpověděl na

umístění amerických raket v Turecku.

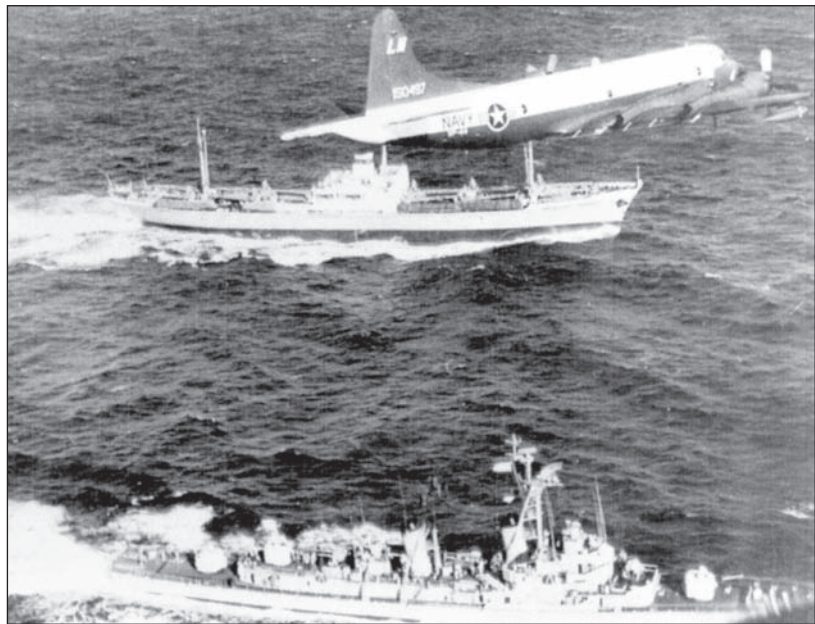
V reakci na to Spojené státy americké vyhlásily blokádu Kuby. Ta měla zabránit dopravení dalších sovětských raket na kubánské území. Poté se sovětská plavidla zastavila na hranici Američany kontrolované zóny. Po dalších jednáních byly odstraněny již instalované rakety z ostrova a USA se zavázaly, že vojensky nenapadnou Ku-

bu a též stáhnou z Turecka své rakety středního doletu. Ale přitom americké taktické jaderné pumy B61 v Turecku zůstávají dosud.

Významným důsledkem krize se stalo zavedení horké dálkopisné linky mezi Bílým domem a Kremlem v roce 1963. Nejvyšší představitel Kuby Fidel Castro se tenkrát velice hněval na Sověty, že Kuba byla vyřazena z veškerého jednání při řešení krize. A neuklidnil ho ani příjezd Anastaze Mikojana, který mu vysvětloval důvody vynechání kubánské vlády z jednání. Mikojan přitom uvedl jako hlavní důvody nedostatek času a též argument, že v případě útoku jadernou zbraní by Kuba nebyla jen poškozena jako světové velmoci USA a SSSR, ale rovnou by zmizela z mapy světa.

A o 60 let později, v důsledku rusko-ukrajinského vojenského konfliktu, svět straší nasazení jaderné zbraně. Přitom nám vytanou v paměti slova Karla Marxe, kterými nám vzkazuje, že dějiny se opakují. Poprvé jako tragédie a podruhé jsou fraškou. Podotýkáme – až k pláči. A pokud by se vše zvrhlo k světové jaderné konfrontaci, pak by to byly poslední uroněné slzy našeho života!

Server Wikipedie, jel

Letoun USA přelétá nad sovětskými loděmi v Karibském moři.

Zdroj: internet

Kapka dehtu v bečce ukrajinského medu

Putin nevyhlásil válku Ukrajině, cíle vojenské operace jsou omezené – obrana ruského obyvatelstva a zničení enklávy nacionalistů, zejména členů vojenských jednotek navazujících na tradici dobrovolníků v řadách německých oddílů SS. Válka se mylně vydává za odpor všech Ukrajinců – demokratů proti Rusům ztělesňujícím autokratický režim stalinského ražení. Taková charakteristika zkresluje stav věcí. Přídavné jméno sovětský nelze ztotožnit s pojmem ruský a obyvatelstvo Ukrajiny netvoří jednotný celek, rozrůzněný podle krajových, jazykových a kulturně – historických měřítek.

Nutno také připomenout, že Rusové nepředstavovali v kremelské vládě vždy většinu, v čele státu po dlouhou dobu stál Stalin a po něm Ukrajinci Chruščov a Brežněv. (Původní maloruské jméno Chrušč bylo koncovkou „ov“ rusifikováno. O takové změně jmen již v 19. století psal Gogol, nelíbilo se mu, že se tím Malorusové chtěli zalíbit carskému režimu ovládanému ruskou a zahraniční šlechtou. Sam Gogol, který psal ruský, nedovedl rozlišit, kde končí jeho ukrajinské vědomí a kde začíná to druhé – ruské.)

Kdo ztotožňuje Putina s Hitlerem, objektivně snižuje neodčitelnou vinu německého diktátora a zavírá oči nad účastí ukrajinských nacionalistů v jednotkách SS. Když historik Zubov přirovnal obsazení Krymu ruskými oddíly v roce 2015 k Hitlerově anexi Rakouska, nadřadil tím Chruščovův svévolný, žádnými dobovými a historickými argumenty nepodložený akt z roku 1954 o přiřazení Krymu k Ukrajině nad výsledek dvojího referenda obyvatel poloostrova (jedno proběhlo ještě před rozpadem SSSR, druhé v roce 2015, ale ani jedno západní politikové, včetně umírněného Obamy, neuznali.) Zubov charakterizoval Putina jako diktátora – agresora porušujícího mezinárodní právo. Tím se přidal na stranu amerických ideologů, kteří měli a mají s Ukrajinou dalekosáhlé plány – ovládnout ji a použít jako nástupišť proti nepříteli z dob studené války.

NATO během vyostřeného souboje dvou společenských systémů odvozovalo svou existenci ochranou Západu proti Varšavskému paktu. Zhroucení SSSR a americký export kapitalismu do země, která se octla na křižovatce dějin, rázem změnilo mapu světa, ale neodstranilo záměr amerických politiků, ekonomů a stratégů definitivně převzít kontrolu nad nezměrným přírodním bohatstvím Ruska. Oligarcha Chodorkovskij měl v této věci sehrát důležitou roli. Tím, že Putin jeho záměr překazil, zamořil strategové mu připsali významný negativní bod. Brzy přibýly další – porážka muslimských teroristů v Čečensku a na Kavkaze, osvobození obyvatel Jižní Osetie a Abcházie, jimž gruzínská vláda nepřiznávala národnostní práva, a účast v občanské válce v Sýrii rozpoutané stoupenci militantního islámu a podporované USA a jeho spojenci.

Výjimečnost války na Ukrajině spočívá zejména v tom, že je to maskovaný a pokryteckými důvody motivovaný střet NATO a Ruska. Válka se vydává za osvobozenecský boj Ukrajinců proti ruskému útočníkovi. Ve skutečnosti Ukrajinci nebojují jen za své zájmy, ale uskutečňují dlouholetý plán Západu zasadit Rusku ránu, která by druhou atomovou velmoc degradovala na stát regionálního významu. Americký prezident dobře ví, že zahájení přímého útoku by otevřelo pekelnou bránu třetí světové války. Je si vědom toho, že území USA by se poprvé v historii stalo válečným dějištěm. Toho se chce každý americký politik, vyjma snad hrstky nenapravitel-

ných fanatiků, vyvarovat. Proto příznivci ozbrojeného střetu vymysleli hybridní válku, kdy jejich plán bude uskutečňovat někdo jiný, podřízený. Aby se tato zjevná a historicky i právně těžko obhajitelná válka zdůvodnila, je veškerá vina svalena na Rusko.

Masivní informační kampaň Západu již mnoho let prezentuje Rusko jako nebezpečí hrozící nejen Ukrajině, pobaltským republikám, Polsku, Gruzii a Moldávii, ale také dalším evropským státům. Zelenskyj tuto zvěst ohlašuje od počátku, hřímá, že oni za ostatní svobodné státy nesou kůži na trh, že jsou hrází proti barbarskému tažení Rusů na Západ. Tato oběť zasluhuje odměnu – neustálý příliv zbraní a peněz. Zelenskyj neuvažuje o tom, jak zastavit bojové operace, jak co nejdříve dojednat oboustranně kompromisní řešení. Zdá se, že zcela nereálný cíl – dobýt zpět obsazená území – klade nad hrozbu dalších desetitisíců padlých a každé mírové řešení považuje za zradu národních zájmů. Masový útěk obyvatelstva, z nichž mnozí dávají také najevo, že od dnešní kyjevské vlády nic neočekávají a že riskují hledání životní jistoty v nových podmínkách, daleko za hranicemi domova, tento masový exodus, zdá se, nebrání kyjevským nacionalistům počítat s dlouhodobou válkou. Strach před válkou je strašný, ale skok do nejistoty emigrace také doléhá na utečence těžko postižitelným stresem.

Zelenského přerod z Rusa v exemplárního ukrajinského patriota zřejmě nebyl pro herce – komika tak těžký; předpokládám, že mu v tom nečinil překážky ani židovský původ, a rád přitom konstatuje, že vliv Ťahnyboků a dalších extrémních antisemitů, stoupenců Bandery a Šucheviče, již Zelenskému nemohl zkomplikovat cestu na vrchol kariéry.

Ukrajinci mohou plnit svůj úkol uložený USA a NATO jen s vynaložením mimořádného fanatismu,

kterému nejde o nespočetné lidské oběti, ale o hranice narýsované Chruščovovým dekretem v době, kdy administrativní změna hranic spolkových republik pro jejich obyvatele nic neznamenal. Jedním z neškodlivějších a nejméně udržitelných falešných argumentů Zelenského je tvrzení o kolektivní vině celého ruského národa. V dějinách takové zatracování národů a etnik není nic nového. Mnoho by o tom mohli vypovídat Židé po staletí pronásledováni za Kristovo ukřížování nebo jen za své geny. Zelenskyj, podoben středověkým papežům, vyslovuje nad Rusy klatbu, exkomunikuje je, vyřazuje z rodiny civilizovaných národů, nasazuje jim psí hlavu. Jistě není třeba připomenout, kdo v nedávné době tuto teorii podepřel rasistickými argumenty. Každý, kdo se tak či onak hlásí k tomuto paušálnímu soudku (bohužel není jich u nás málo, jednou bude poučné sledovat spisek jejich jmen jako odstrašující důkaz o ztrátě soudnosti a kulturního vědomí), sám se vyřazuje z obce Orwellových slušných lidí, ze společnosti občanů, kteří chrání nadnárodní kontinuitu kultury nezávislou na přechodném vzkypění nebezpečných ideologických vášní.

Milan Kundera přirovnal účastníky a svědky dějinných událostí k lidem, kteří jdou v mlze a přitom si myslí, že vědí přesně, kde jsou a kam jdou. Často se mýlí a své bloudění poznají až později, kdy nová doba vnese do včerejší situace světlo. Přitom nezáleží, že lidé, kteří stojí u kormidla událostí, jsou silní a početní, nic nepomáhá, že se vzájemně přesvědčují o své pravdě, že opětovně pořádají porady, řečnická cvičení, podpisují rezoluce a dokumenty – je jim to málo platné: pravdu, zahalenou mlhou dobových mocenských zájmů a ideologických predsudků, nemožou vynutit silou zbraní, řinčením tlampačů a oslepujícími záblesky obrazovek.

MOJMÍR GRYGAR

Před 100 lety založen Sovětský svaz

Svaz sovětských socialistických republik (SSSR) nebo Sovětský svaz byl unií svazových republik s hlavním městem Moskvou. Existoval od 30. prosince 1922 až do roku 1991.

Na počátku roku 1922 sdružoval Ruskou federativní socialistickou republiku a Zakavkazskou federativní socialistickou republiku, Ukrajinskou a Běloruskou sovětskou socialistickou republiku. V následujících letech byly vytvořeny další sovětské republiky ve Střední Asii. Celkem v rámci SSSR se sdružilo 15 svazových republik. U kolébky zrodu SSSR stál Vladimir Iljič Lenin (Uljanov) – jeho tehdejší nejvyšší politický představitel. (Wikipedie, jel)

V. I. Lenin ve 20. letech minulého století hovoří k lidem na jejich shromáždění v Moskvě. Zdroj: internet

Řády a medaile na Pražském hradě uděleny

Prezident Miloš Zeman vyznamenal 28. října ve Vladislavském sálu Pražského hradu 78 mužů a žen. Rozdal tak více než jeho předchůdci Václav Havel a Václav Klaus v posledním roce ve funkci hlavy státu. Pozvání na ceremoniál od Zemana nedostali například předsedkyně Sněmovny Markéta Pekarová Adamová (TOP 09), Miloš Vyskočil (ODS), který pokračuje ve funkci předsedy Senátu, ministr zahraničních věcí Jan Lipavský (Piráti) či předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský. Údajně proto, aby nemohli před médii teatrálně pozvání odmítnout.

Nejvyšší státní vyznamenání – Řád Bílého lva – udělil Zeman in memoriam legendárním odbojářům, nazývaným Tři králové: Josefu Balabánovi, Josefu Vladimíru Mašinovi a Václavu Morávkovi. Dále tento vysoký řád in memoriam obdržel letecký akrobat a stíhací pilot Josef Hubáček, který před

druhou světovou válkou byl členem akrobatické trojice Novák – Široký – Hubáček, která získala titul mistrů světa. Stejně ocenění se dostalo i dalšímu pilotovi z 2. světové války Josefu Stehlíkovi, který dosáhl několik sestřelů nepřátelských letadel ve Francii, Británii i na východní frontě. Uvedený řád obdrželi i legionáři a účastníci protinacistického odboje Karel Lukas a Vojtěch Boris Luža. Řádem Bílého lva Zeman vyznamenal i ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského. Exposlanec Jiří Valenta poznamenal, že ho Zeman řádem pro Zelenského rozesmál. Řád Tomáše Garrigua Masaryka dostal in memoriam slovenský spisovatel a publicista Ladislav Mňačko.

Medailemi Za hrdinství Zeman poctil také několik studentů, popravených 17. listopadu 1939: Josefa Adamce, Jana Černého, Marka Frauwirtha, Františka Skorkovského, Václava Šafránka, Bedřicha

Koulu, Jaroslava Klímu. Medaili Za hrdinství (za záchranu lidského života) Zeman předal Martinu Semčekému, zaměstnanci Domažlických lesů, který našel osmiletou německou holčičku, která přečkala v lese dvě mrazivé noci. A Miroslavu Fenikovi in memoriam, který zahynul při požáru domu při záchraně života manželky a syna.

Zeman rovněž udělil Medaile Za zásluhy 1. stupně například bývalému tenistovi a trenérovi Ivanu Lendlvi, přednostovi chirurgické kliniky FN Plzeň Vladislavu Třeškovi. A tuto medaili in memoriam také mají: Karel Čáslavský, filmový archivář, historik, pracovník Národního filmového archivu. Gustav Oplustil, televizní a rozhlasový scénárista, dramaturg a režisér. Ivana Trumpová, česko-americká podnikatelka, lyžařka a modelka. Hana Zagorová, zpěvačka a herečka. Miroslav Žbirka, zpěvák a skladatel.

(jel, cik)

Vzpomínka na Antonína Zápotockého

Před 65 roky – 13. listopadu 1957 – zemřel Antonín Zápotocký ve věku nedožitých 73 let.

Narodil se 19. prosince 1884 v Zákolanech u Kladna. Byl československým komunistickým politikem, odborovým předákem a později premiérem ČSR, jenž se nakonec stal čs. prezidentem. Byl synem Ladislava Zápotockého (1852 – 1916), krejčího a socialistického novináře a funkcionáře, po kterém zdědil talent, který ho přivedl i na dráhu spisovatele. Je-

ho matkou byla Barbora, rozená Dolejšová. Narodil se jako druhé z pěti dětí. V mládí se vyučil kameníkem a pracoval mimo jiné i na dostavbě pražské katedrály svatého Víta. Těšil se velké oblibě zejména u dělnictva. Vysloužil si u něho přezdívku Tonda Práce. Po německé okupaci ČSR byl zatčen a až do roku 1945 vězněn postupně na Pankráci, v Drážďanech a v koncentračním táboře Sachsenhausen.

(Wikipedie, jel)

Antonín Zápotocký se ženou Marií

Zdroj: internet

Stalo by se to, kdyby...?

V titulku byla vyslovena správná otázka. Odpověď neznáme, ale dá se předpokládat, že by nevedla k současné eskalaci napětí ve světě. Jenže v dějinách není slovo „kdyby“ a tak se „to stalo“.

Píši, jak jste jistě pochopili, o současné válce, ať ji eufemisticky nazýváme jinak, na Ukrajině, válce mezi Ruskem a sjednoceným západem dodávajícím zbraně a další materiál a lidským zabezpečením Ukrajinou. Není o nic méně kruté, než jiné války, i když se ukrajinského a ruského civilního obyvatelstva v místech, kde se právě neválčí, vůbec netýká. Snad jen tím, pokud jde o Ukrajinu, že občas se vypne proud, občas se ozvou sirény na poplach a vojenské služby povinné mužské ročníky se ocitají rázem v uniformách a po krátkém zaučení, jak pracovat s novou západní technikou, jsou posíláni na frontu.

Kdyby však – a jsme znovu u v titulku položené otázky – byly dodržovány Minské dohody, stalo by se to? Těch kdyby je ovšem víc, například, kdyby nebyl Evropskou unií a USA podporovaný Majdan, kdyby ukrajinské státní vedení bylo vždy rozumné, kdyby nebylo plánováno přijetí (byť by to

mělo trvat dlouho) do NATO, tak... atd.

Takže. Co to vlastně byly ony Minské dohody? Na jaře 2014 došlo na Ukrajině k převratu, jenž byl poznamenán silným antirusismem, a vyvolal u ruskojazyčných oblastí země odpor. Krym, Luhanská a Doněcká oblast a další, nejprůmyslovější části Ukrajiny, odmítly se podřídít. Část dalších odpor kladoucích oblastí byla za rychlého nasazení nacionalistů ze západu zpacifikována a zdejší ruskojazyčné obyvatelstvo se začalo bát o svůj jazyk a dokonce i o své životy. Bylo tomu právem, jak ukázaly excesy především postbanderovských Azovů, Pravých sektorů apod. (viz zapálení Domu odborů v Oděse, při němž zahynuly desítky lidí). Krym, Luhansk a Donbas „prorevoluční síly“ nedokázaly však ovládnout. Zdejší oblastní vedení zorganizovalo odpor, který přerostl až v ozbrojený boj. Pokud jde o Krym, jeho vývoj díky možnosti se vzhledem ke své poloze oddělit, byl jiný. Nechme ho tedy stranou.

Mrtví na obou stranách vyvolaly potřebu jednání, které by konečně ukončilo bratrovražedný boj. A tak se po řadě předběžných schůzek sešli v Minsku účastníci sporu a to pod patronátem Organizace pro bezpečnost a spolupráci (OBSE) na tzv. tříčlenném jednání. OBSE zastupovala švýcarská

diplomatka Heidi Tagviaviniová, Ukrajinu bývalý ukrajinský prezident Leonid Kučma a jako jeho protistrana zástupci Luhanska a Doněcka Alexandr Zacharčenko a Igor Plotnickij, kteří však tu byli jen jako součást ruské delegace, jíž vedl ruský velvyslanec v Kyjevě Michail Zurabov.

5. září 2014 zasedli k jednacímu stolu a jednali. Měl být i zajištěn klid zbraní. Nebyl. Byla sice podepsána dvanáctibodová První minská mírová dohoda (Minský protokol), ale ukázalo se, že je stále až příliš daleko k míru. Proto narychlo bylo „spíchnuto“ 19. září memorandum, které vlastně stvrdilo závěrečná kývnutí. Bylo v něm odsouhlaseno, že se vytvoří třicetkilometrové nárazníkové pásmo, z něhož zmizí těžká vojenská technika a to na obě strany od dosavadní bojové linie, že se zakázají bojové operace, že bojová letadla nebudou létat přes uvedenou zónu, že odejdou všichni cizí žoldnéři a že to bude sledovat OBSE.

Lidé volající po míru „Minsku I“ tleskali. Jenže brzy se ukázalo, že s jeho plněním to nebude zas tak snadné. Dále pokračovaly boje o Doněcké letiště, Azov a další bataliony útočily minomety na civilní cíle a tak se s větší či menší intenzitou bojovalo dál. V lednu 2015 dokonce se ukazovalo, že Minsk I vlastně přestal existovat.

Bylo tedy třeba znovu jednat.

Opět tomu bylo v Minsku. 11. února 2015 na ještě vyšší úrovni se tedy sešli tři nejvýznamnější evropští státníci Evropy, prezident Francie Holland, kancléřka Německa Merkelová a prezident Ruské federace Putin společně s ukrajinským prezidentem Porošenkem a začalo večerně noční jednání, pro které experti všech zmíněných stran připravili patřičné podklady. 12. února dopoledne bylo možné zasednout k podpisu příslušné dohody, jež by i na východ Ukrajiny přinesla mír. Pod záštitou OBSE měl být podepsán tzv. Minský protokol.

Po útoku na Černomořskou flotilu v Sevastopolu

Zdroj: echo24.cz

Rusko nesáhne po jaderné zbraní

Rusko nezamýšlí použít na Ukrajině jaderné zbraně, prohlásil 27. října na odborném fóru Valdajský klub ruský prezident Vladimir Putin. „Nepovažujeme to za nutné. Nemá to smysl politicky ani vojensky.“

Dodal, že Rusko pouze reaguje na to, co vnímá jako jaderné „vydírání“ ze strany Západu. Přitom se odvolal na vyjádření nyní již někdejší premiérky Velké Británie Liz Trussové, která v srpnu ještě před uvedením do funkce předsedkyně britské vlády rázně pověděla, že by neměla problém zmáčknout jaderný knoflík! „Co jsme si o tom měli myslet?“ řekl Putin. „Považovali jsme to za koordinovaný postoj (Západu), za pokus nás vydírat.“

Zároveň opakovaně uvedl, že Ukrajina plánuje použít tzv. špinavou bombu, což je konvenční výbušnina s příměsí radioaktivního materiálu, aby z toho obvinila Rusko. Kyjev obvinění popírá a viní Moskvu, že možná sama takovou operaci připravuje. Putin má porozumění pro plán Mezinárodní agentury pro jadernou energii, která by na Ukrajině zprávu o špinavé bombě ověřila. „K tomu musí dojít co nejdříve a v co nejširším měřítku,“ zdůraznil. Jak přiznal americký mluvčí Bílého domu John Kirby, neexistují důkazy, že by se Putin chystal použít taktické jaderné zbraně na Ukrajinu.

(ČTK, jel)

Ukrajinský tanker veze obilí do Turecka

Zdroj: cdnuploads.aa.com.tr

12. února 2015 se tedy připojily podpisy. Protokol obsahoval třináct bodů, které měly být postupně splněny. Kromě toho se přítomní představitelé dohodli na příměří. K tomu nepotřebovali žádný písemný dokument. Mělo stačit „chlapské slovo“. Dokumenty pak podepsali titíž vyjednavací, jako podepisovali „první Minsk“. Na světě tak konečně byla „Druhá minská dohoda“ však měla háček. Západní představitelé vážali zrušení protiruských sankcí na plnění zmíněných dohod. Jenže plnit je měly obě strany a v tom byl problém. Některé body pro radikály z ukrajinské strany byly nepřijatelné, ať již jde o zákaz pronásledování a trestání osob v odtrženém Luhansku a Doněcku, propuštění rukojmí obou stran, či uskutečnění komunálních voleb, z nichž měla vyjít reprezentace obou oblastí.

Jenže na bojišti kolem Debalceva, města původně v Luhanské oblasti, boje trvaly ještě asi týden, než obě strany stáhly alespoň těžkou techniku.

To ovšem znamenalo posun v plnění dohod o postupném stahování této techniky. Zvláštní postavení obou východních enkláv bylo sice papírově připraveno a předloženo k dalším jednáním, ale obě strany, především však ta ukrajinská, se proti němu postavily, protože prý jde vlastně o odtržení obou oblastí od snahy centra-

lizovat zemi. Východní představitelé zase kritizovali její údajnou jednostrannost a znevýhodnění ruskojazyčného obyvatelstva. To, že na východě neproběhly volby v termínu, který určila kyjevská vláda, mělo logické vysvětlení: Není-li zákon, postrádají smysl. Uskutečnily se později, ale už za jiné situace. To už totiž bylo jasno, že Ukrajina chce problém řešit vojensky. Proto zdejší regiony chtěly jít svou vlastní cestou. Znovu se sem vrátili těžké zbraně, znovu umírali lidé, znovu těžkým ukrajinským dělostřelectvem byly ničeny domy a vraždění obyvatel obou enkláv, včetně dětí. Spojení s Ukrajinou se tak stále více začalo vzdalovat.

Otázka vyslovená v titulku, má tedy jen jednu odpověď: Ano, kdyby se dodržovaly Minské dohody, nemuselo by dojít k takové eskalaci ozbrojených akcí. I na východě Evropy by byl klid a mír.

Podruhé v krátké době tak NATO řízené Spojenými státy pro své cíle vyvolaly válečný konflikt. A Evropská unie namísto tlaku na jednání, které by ukončilo smrtelné boje, přilévá dále olej do ohně. Ten namísto toho, aby uhasl, je stále napájen a hrozí přerůst v evropský požár. To sice nechce pochopit Fialova vláda, ale ti lidé z Václavského náměstí a odjinud, to dokázali pochopit.

JAROSLAV KOJZAR

Hrdinství českého Rakušana očima Rakušanky

Velice trefně se vyjádřila bývalá rakouská ministryně zahraničních věcí Karin Kneisslová, když odpovídala na otázky novinářů během Východního ekonomického fóra. Západní politici se podle Kneisslové chovají jako teenageri, jejichž chování řídí výhradně emoce: „Musím s lítostí přiznat, že v mnoha západních metropolích mají politici mentalitu teenagerů.“ Podle ní se místo toho, aby přemýšleli o prosazování politiky ve prospěch svých národů, zaměřují na „své emocionální rozhořčení“. Bývalá ministryně dále poznamenala, že během své funkce absolvovala mnoho pracovních schůzek, ale nejzajímavější vzpomínky jí zůstaly po jednání s politiky

z Ruska, Číny, Indie a Pákistánu. Podle ní šlo o komunikaci s dospělými a chytrými lidmi, což se nedá říct o představitelích Evropské unie. „Západně od Vídně jsou moji kolegové z EU, nazývám je „pubertáky“, neustále emocionálně rozrušení, neustále v pozici morální nadřazenosti. Pokud chcete mluvit s dospělými lidmi, musíte jet do Moskvy, Pekingu, Islámábádu nebo Nového Dillí,“ zdůraznila. Karin Kneisslová už dříve předpověděla Evropě neuspokojivou budoucnost. Lídři EU podle ní kvůli své aroganci ignorují stávající globální politické uspořádání a základní principy diplomacie, což situaci ve světě velmi vyhorcuje a ohrožuje. **mhav**

Švýcarské sankce na Ukrajinu

Kvůli své pověstné neutralitě se švýcarská Federální rada, hlavní vládnoucí orgán země, rozhodla zavést jisté sankce proti Ukrajině. Švýcarsko se připojilo k sankcím Evropské unie proti Rusku, ale zároveň zavedlo také exportní restriktce v určitých oblastech proti Ukrajině.

V praxi Švýčari zamezí tomu, aby se jimi vyráběné součástky zbraní či jiného vojenského materiálu dostaly na Ukrajinu. Rozhodnutí zdůvodňují právě svou neutralitou. Export munice či vojenských vozidel vyrobených ze švýcarských komponentů už nesmí dorazit na Ukrajinu. **msn.com**

Ludvík Svoboda – voják, prezident, člověk

Ludvík Svoboda se narodil 25. listopadu 1895 v malé vesničce Hroznatín na Českomoravské vysočině v selské rodině, která zde několik pokolení hospodařila. Hospodářství patřilo sice k velkým, ale bylo v kraji, jehož půda oplývala kamením a kde museli zemědělci tvrdě bojovat, aby vydala nějakou úrodu.

Ludvík Svoboda byl nejmladším z trojice vlastních sourozenců, k nimž přibyli po smrti otce Jana Svobody ještě další tři z druhého matčina manželství s Františkem Nejedlým. K půdě od dětství přilnul, zemědělství rozuměl a měl život na venkově rád. Ve Velkém Meziříčí nabyt agronomického vzdělání na tamní Zemské hospodářské škole, které si rozšířil ještě jako praktikant ve vinařství v Rakousku. Škola, kterou navštěvoval, měla svou tradici.

Ludvík Svoboda na ni vzpomíná: „Na škole učilo mnoho vynikajících pokrokových učitelů. Můj zděděný, živelný příklon k půdě a k zemědělské práci tu dostal racionální základ, z něho vyrostl nikdy neochabující zájem o venkov a jeho starosti, který mě neopustil, třebaže mé životní kroky shodou okolností směřovaly jinými cestami.“ (L. Svoboda, Cestami života, I.). Po dokončení školy se chtěl zemědělství věnovat a vstoupit do zaměstnání jako agronom. Jeho starší bratr Josef se měl stát hospodářem na rodném statku.

První světová válka – Legie

Vypuknutí první světové války a povolání obou bratrů do rakouské armády tyto záměry zhatilo. Ludvík Svoboda byl 11. 6. 1915 poslán na ruskou frontu, kde již 18. 9. téhož roku přešel do zajetí.

Nejdříve prošel zajateckým táborem v Darnici u Kyjeva. Tam pracoval jako pomocná administrativní síla, ale při nejbližším náboru se přihlásil do sboru hasičů v Kyjevě, kde prošel odborným výcvikem.

V Kyjevě se organizovaly čs. legie, do kterých se Ludvík Svoboda přihlásil. Bylo to začátkem září 1916 a nedovrhl ještě jednadvacet let. Byl zařazen do 3. praporu 1. československého střeleckého pluku. Z tohoto praporu se později stal 3. pluk Jana Žižky z Trocnova.

Ludvík Svoboda Foto – archiv

Na plukovní prapor si legionáři tohoto pluku dali husitský kalich a na konec žerdi palcát. V tomto pluku sloužil v legiích po dobu čtyř let a absolvoval válečnou školu na důstojníka pěchoty. Zúčastnil se prvních slavných bojů československých legií proti rakouské a německé armádě u Zborova i u Bachmače jako zástupce velitele a posléze jako velitel čety. V obou těchto bojích prokázal mimořádnou statečnost a byl vyznamenán dvěma Řády Sv. Jiří, tehdejším nejvyšším ruským vyznamenáním za statečnost.

Zúčastnil se rovněž bojů o sibiřskou magistrálu vedených proti jednotkám Rudé armády o průchod do Vladivostoku, odkud se legie měly po moři dostat na západní frontu do Francie. V legiích postupně velel četě, rotě a praporu. V důsledku konfliktu s Rudou armádou se legie do konce 1. světové války z Ruska nedostaly a tím nedosáhly ani svého původního a hlavního cíle, zúčastnit se bojů proti Němcům a Rakušanům na francouzské frontě. Ještě celé dva roky po vyhlášení Československé republiky 28. října 1918 trvalo, než opustil poslední transport s československými legionáři Vladivostok. Bylo to 2. září 1920.

Domů se kapitán Ludvík Svoboda vrátil cestou přes Tichý oceán, Panamský průplav a Atlantický oceán do Terstu, odkud do konečné stanice Kroměříž, která se stala posádkovým městem 3. pěšího pluku Jana Žižky z Trocnova. Demobilizoval a vrátil se domů do rodného Hroznatína až koncem roku 1920. Jeho starší bratr Josef zahynul v Srbsku, kde ho umučili pochopové rakouské soldatesky za neuposlechnutí rozkazu.

První světová válka byla historickým přelomem pro osudy celého lidstva a proto se odrazila i v osudech našeho národa a tehdejší mladé generace. Boj našich legií, ať již v Rusku, ve Francii, Itálii či Srbsku, sehrál důležitou úlohu při vzniku samostatného československého státu, byl projevem nezdolné vůle národa žít v samostatném státě, který mezinárodní společenství nakonec vzalo na vědomí a respektovalo.

Legionáři poznali občanskou válku v Rusku, která přinesla lidem mnohá utrpení a do níž byli

proti své vůli vtaženi. Ludvík Svoboda byl vždy proti jednostranné a účelové interpretaci historických okolností, za nichž byly legie vtaženy do ozbrojeného konfliktu se Sověty. Proto také názory k této otázce zahrnul do svých dvousvazkových pamětí Cestami života.

Právě v historické úloze legií při vzniku našeho státu čerpali ve 2. světové válce vojáci zahraničního odboje vzor a zkušenosti. Jejich boj na frontách spolu s domácím odbojem zařadil Československou republiku mezi bojující a vítězné státy protihitlerovské koalice.

Vrátil se do nově se budující armády, nastoupil do 3. pěšího pluku Jana Žižky z Trocnova v Kroměříži. Prošel řadou funkcí. V hodnosti kapitána velel kulometné rotě 3. pěšího pluku. Na Podkarpatské Rusi sloužil u 36. pěšího pluku, kde v hodnosti štábního kapitána byl velitelem kulometné rotě, později zástupcem velitele praporu.

Při posledním rozloučení 26. 9. 1979 – s Ludvíkem Svobodou se zúčastnily desetitisíce lidí.

Vzpomíná generálporučík v. v. MUDr. František Engel

V době, kdy se v Sovětském svazu formovala Československá vojenská jednotka, ještě zdaleka nebylo o výsledku války rozhodnuto. Vítězství nad fašizmem bylo jen pevnou vírou.

V Buzuluku se sešli chlapi a děvčata předvojenského věku, padesátníci a ženy, zdraví i méně zdatní, siláci i slabí, komunisté i antikomunisté, vysokoškoláci i lidé s obecnou, Češi, Slovinci, Ukrajinci, Židé, Volynští Češi, kteří starou vlast znali jen z vyprávění. Ti lidé chtěli bojovat proti Hitlerovi jakkoliv a s kýmkoliv.

Podplukovník Svoboda – přes obrovskou různorodost vojáků – trval na velmi důkladném výcviku. Cvičilo se vše, co v té válečné době, která kladla na vojáky velké nároky, bylo potřeba. Dlouhé denní a noční pochody za každého počasí a s plným zatížením byly na denním pořádku.

Když únava byla už nesnesitelná, postavil se velitel do čela, aby vojáky povzbudil svým osobním příkladem. Proto se snažili s ním udržet krok, nechtěli se nechat „starým pánem“ zahanbit. Na něm nikdy nebyla únava znát, tak ji uměl ignorovat.

Byl nesmírně starostlivý velitel. Výtečně znal psychologii vojáka, věděl, co mu může – kromě té těžké vojenské služby – život ztěžovat a ztrpčovat. Podle toho jednal. Tato jeho vlastnost byla neocenitelná.

Bylo tomu tak i na frontě. Válka je ke každému vojákovi neúprosná: Nedává mu čas na spánek, na odpočinek, žene ho cestami nectami, voják musí i tam, kde neprojde stroj, neprojde kůň, břemena musí naložit na vlastní záda. Sužuje ho hlad, zima, špína...

Náš velitel to všechno prodělával se svými vojáky. Nehrál se v teple, nevysvětloval plamennými slovy od zeleného stolu, že vydržet se dá všechno. Ostatní ho pak následovali, vydávali ze sebe skutečně vše.

Velel tenkrát na začátku jen malinké jednotce, takže si dnes snad nikdo nedokáže představit, jaké s ní byly obrovské starosti. Byl si plně vědom toho, že zatím existuje jen jeden jediný prapor, prostě jedináček. A jako s jedináčkem se s ním pipal. Málokdo jiný by to byl dokázal.

**Ukázka z knihy
Zoe Klusákové-Svobodové
Ludvík Svoboda – Životopis**

Beseda s velvyslancem Kubánské republiky

Společnost Česko-kubánského přátelství uspořádala dne 22. října 2022 tradiční podzimní besedu s Jeho Excelencí velvyslancem Kubánské republiky v České republice Danilo Alonsem. Beseda měla příjemnou atmosféru, která je charakteristická pro tyto akce SČKP. Akci zahájila předsedkyně SČKP Tereza Čechová. Hlavním hostem byl, jak je zřejmé, velvyslanec s manželkou a konzulární pracovníci velvyslanectví Kubánské republiky v Praze. Tlumčila jako vždy výborně Eva Mánková. Besedy se zúčastnil i místopředseda ÚV KSČM Milan Krajča. Úvodní vynikající vystoupení měla Jeho Excelence pan velvyslanec a ve svém úvodním slově sdělil mnoho velmi zajímavých informací, které se u nás moc nepublikují.

Úvodem řekl, že letošní rok pro Kubu byl velmi náročný z několika důvodů. Na prvním místě je to stále blokáda Kuby, která trvá již 60 let. Další problém, který Kuba musela řešit, jsou škody, které způsobil hurikán, jež zasáhl Kubu. Pravda je, že u nás se velmi vzedmula vlna solidarity a lidé dávali peníze, aby byly zaslány kubánskému lidu. Ale zde je problém jak peníze z republiky převést na účet na Kubu. Banky sice řeknou, že je to možné, ale aby se nedostaly do problémů, tak to mají vymyšlené tak šikovně,

že prostě peníze převést z ČR z účtu na účet někoho na Kubě je velmi složité, lépe řečeno prostě to nechtějí dovolit. Proto se hledá způsob, jak peníze na Kubu poslat.

Celková škoda, kterou způsobil hurikán, se odhaduje na tři miliardy dolarů. Jedním slovem, jak řekl pan velvyslanec, bylo poškozeno vše, co přišlo hurikánovi do cesty. To znamená elektrárny, domy, podniky atd. Je pravda, že představitelé vlády včetně prezidenta republiky jezdí po celé zemi a zjišťují, co lidé potřebují a snaží se jim pomoci. Vláda USA samozřejmě využívá blokády a Kubě nepomáhá. Naopak snaží se dělat vše proto, aby získala na svoji stranu obyvatele Kuby a aby oni vyvolali demonstrace a nespokojenost s nynější vládou Kubánské republiky. Na tyto akce vláda USA dává nemalé finanční prostředky, hovoříme o miliardách dolarů. Ale toto se vládě nedaří. Naopak tímto krokem vláda USA spojuje lid Kuby, který se ještě více semknul a podporuje současnou vládu. Nebyť blokáda Kuby, tak by Kuba byla v jiné, lepší a příznivější situaci než je dnes.

Letos na Kubě byl přijat nový občanský zákoník, který je velmi moderní a odpovídá potřebám 21. století. Než tento právní předpis byl schválen, tak byl dán k široké veřejné diskusi a podněty této

FOTO – Květa Šlahůnková

diskuse a referenda byly zapracovány do tohoto předpisu a až teprve poté byly dán k projednání Národním Shromážděním Kubánské republiky. Nový zákon definuje práva dětí, seniorů, rozšířených rodin, včetně toho, že umožňuje svazek stejnopohlavních párů a tyto vztahy dává na roveň. Svazek párů podporuje 55 % občanů. Pro tento zákon v referendu se vyslovilo 66 % obyvatel. Mimochodem ve Švýcarsku, kde měli referendum na stejnopohlavní páry, se vyslovilo pro 55 % obyvatel Švýcarska. Pokud se týká války, tak ta je vůči Kubě nejen ekonomická, čili blokáda, ale i v kyberprostoru.

Pan velvyslanec také připomněl, že 2. či 3. listopadu letošního roku VS OSN bude hlasovat o dalším trvání blokády Kuby. Jde o rezoluci VS OSN. V loňském roce hlasování dopadlo velmi dobře ve pro-

spěch Kuby. Proti rezoluci se vyslovilo 184 států, 20 bylo proti a 2 až 3 se zdržely. Jak pan velvyslanec řekl, byla zajímavá reakce Ukrajiny v této otázce. Ukrajina se totiž zdržela hlasování, což bylo překvapivé a nečekané. Jak řekl pan velvyslanec, letos se dá očekávat také příznivý výsledek. Pro USA je to velmi špatná zpráva. Osobně si myslím, že USA muselo zklamat hlasování Ukrajiny, když ji USA v současném konfliktu velmi podporují.

Následovaly dotazy účastníků. První dotaz se týkal, zda kubánští lékaři nadále působí v Africe, jako tomu bylo dosud. Odpověď pana velvyslance byla jasná. Ano, naši lékaři tam působí. Další dotaz byl velmi zajímavý, alespoň z mého pohledu. Zda věřící na Kubě může být i člen KS. Odpověď byla zajímavá. Pokud takový člověk vede

příkladný život, klidně může být člen strany. Pan velvyslanec sdělil větu, kterou kdysi řekl Fidel. Jednotu musíme chránit jako oko. Musíme být spjatí s lidem a s masami. Vedoucí představitel musí žít s lidmi ne odděleně. Další věc co řekl pan velvyslanec je velmi pravdivá. Mladé generaci chybí prožitky kapitalismu, oni dnešek berou jako samozřejmost. Tím kapitalismem je myšleno období na Kubě do roku 1959.

Pokud jde o covid tak ta situace na Kubě byla jiná než v Evropě. Jednak Kubánci vyvinuli vakcíny proti covidu a jednak měli 2-3 případy denně, tedy onemocnění bylo zasaženo 1,1 mil. lidí a umřelo 8 500 lidí. Účinnost vakcíny je kolem 95 %. Navíc oni vyvinuli 4 až 5 vakcín.

Fidel také mj. řekl, že je třeba lidi naučit číst, přemýšlet a připravovat se na život v jiném světě. Poslední otázka z publika byla, jak je to s obchodováním, když je blokáda. Odpověď pana velvyslance: Výslovně obchodování zakázáno není. Máme u nás potraviny z USA, ale tam je problém, že loď to sice doveze, ale musí se vrátit až za dlouhou dobu do USA. Obchodujeme s Venezuelou, Francií, Velkou Británií, SRN, ČR. (SV)

Stranu 5 připravila a redigovala
Nataša Weberová

Korejská lidově demokratická republika

Tato země zažila nesmírné utrpení. Celý svět se vzpomíná na val z prožitého fašistického běsnění, lidé si vydechli a radovali se z míru, když začala v Koreji rádit armáda Spojených států amerických. Během let 1950–1953 nezástal v této zemi kámen na kameni. Zběsilostí se nejen vyrovnala fašistickým hordám ve 2. světové válce, ona ji mnohdy předčila. Korejský lid na to nikdy nezapomene a nedá se od USA zastrašit. A svým jednáním to dokazuje. Amerika puká vzteky při každém vypuštění rakety, která vzdorně vystartuje z území KLDŘ.

A co my?

Naši politici, naše vláda skáče, jak USA píská. Vemte si válečný konflikt Ukrajina – Rusko, v němž USA sehrávají absolutně důležitou úlohu a velmi jim záleží na protahování tohoto konfliktu. Všechno dění kolem Ukrajiny je důkazem toho, že USA válka zcela vyhovuje. Ano, tato válka je hrozná, ale vše začalo na Donbasu, kde byli vražděni občané ruské národnosti.

Kim Ir Sen, věčný prezident KLDŘ
„Věřš-li v lid a opíráš-li se o jeho sílu, stokrát zvítězíš. Opomeneš-li lid, stokrát prohraješ.“

Foto – velvyslanectví KLDŘ

O tom USA raději mlčí, nebo si říkají: mrtvý Rus – dobrý Rus. Válka má podle nich pokračovat až do úplného zničení Ruska? To jsou naivní představy, že tuto zemi jen tak někdo zlikviduje. My jsme v absolutním vleku Spojených států amerických ve všech zásadních otázkách. Koho nejvíce sankce po-

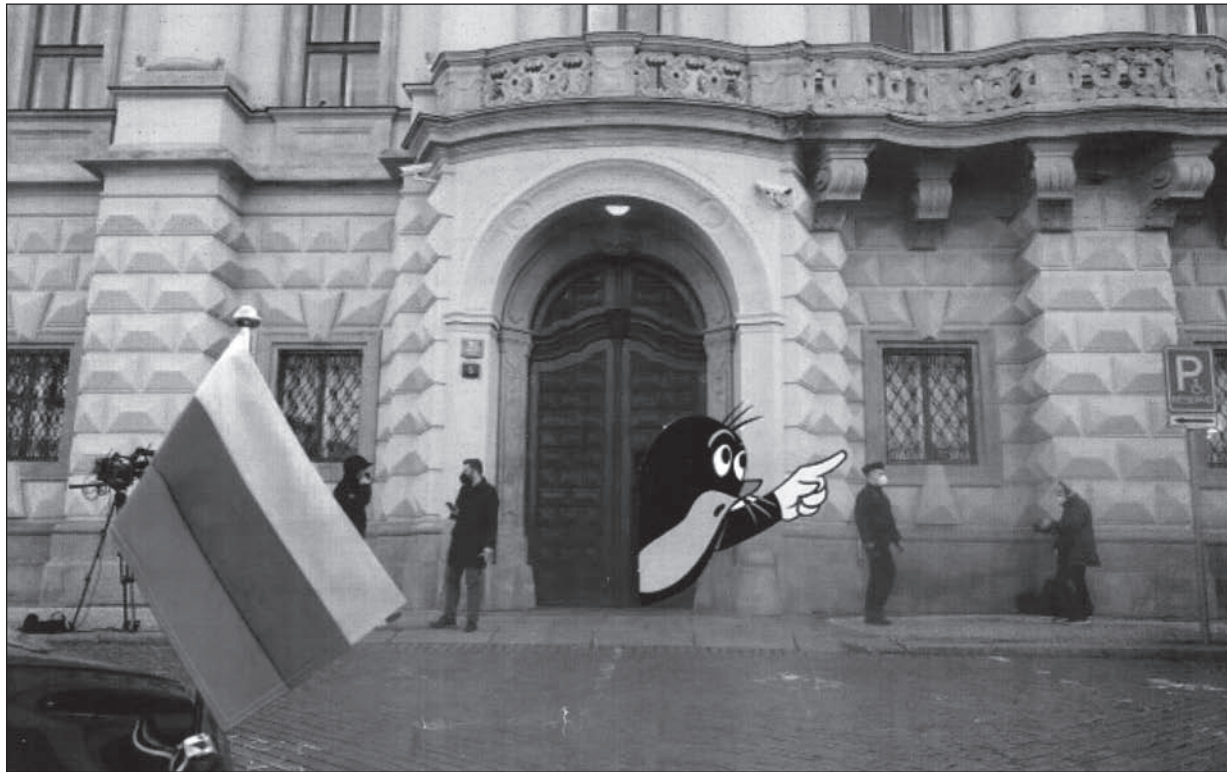
škodily? Nás. Je to jen výsledek toho, že Evropská unie slepě následuje USA, které chtějí za každou cenu oslabit Ruskou federaci. Spravedlnost, morálka? To tedy

není. Ukrajina se jen politicky zneužívá v megasporu mezi USA a Ruskou federací. Naši politici by si měli vštípit do hlavy slova souduhruha Kim Ir Sena. Jenže oni už

jsou tak zprofanováni, že se jim ta slova do hlavy nevejdou a co s nimi uděláme my? K srdci by si to měli vzít ti nově zvolení.

NATAŠA WEBEROVÁ

Krteček v paláci aneb STB se vrací?

Agentura STB vypustila na podzim nový díl slavného Krtečka. Tvůrci se nyní zaměřili na starší publikum, kdy příběh pohádky umístili do Černínského paláce do špionážního, dalo by se říci, až kriminálního prostředí. Krteček dlouhá léta pracuje a pomáhá v paláci, zatímco ho ochránci majestátu podezřívají z nekalosti a celá ta léta ho sledují, tedy monitorují, abychom byli přesnější.

Nakonec je Krteček obviněn, že před ostatními zvířátky upřednostňuje medvěda a z paláce mu vynáší speciality a je z paláce na jaře vyhnán. Krteček má prý slabost na sladké, medvěd mu nosil med, za který potom žádal ty zakázané speciality.

Myslím, že se tento díl bude líbit i dětem, protože má šťastný konec. Ochránci sice Krtečka vyženou z paláce, ale nepředají ho strážcům zákona k potrestání, jak jim

nařizuje vladařova vyhláška. Sami ochránci ho potrestat nemohou, nemají takovou pravomoc jako strážci.

Bude zajímavé sledovat další díly této nové série. Bude se vladař zlobit, že ochránci nepostupovali tak, jak jim dříve nařídil? Anebo dostanou ochránci nové pravomoci, aby mohli snáze zatočit s dalšími krtečky a nemuseli se přitom obracet na strážce?

mhav

K činnosti BIS

Výroční zpráva BIS je již tradičním podzimním čtením. Dozvídáme se vždy ty nejdůležitější informace o událostech, které otráslas Českou republikou, ne v tomto roce, ale v tom předšlém.

Takže letos si můžeme počíst, co zásadního se dělo v roce 2021. Naše zpravodajská služba je v podstatě jediná, která zprávu takového formátu vydává. Ano, jsou ještě služby, které také vytvářejí jakási „výúčtování“ svých činností, ale jedná se většinou o strohá a nudná fakta. Za to zpráva BIS, to je přímo literatura.

Hned v úvodním slově ředitele je připomenuta událost, na kterou nemohou občané ČR zapomenout, výbuch ve Vrběticích. Michal Koudelka, zde zcela jasně označil viníka, i když přitom nebylo v podstatě zahájeno ani vyšetřování, celý případ je stále ve fázi prověřování, a to jde o událost z roku 2014! Z jeho vyjádření by se, při troše fantazie, dalo odvodit proč ten výbuch ti Rusové tak potřebovali: „Vláda i drtivá většina politické reprezentace země se v roce 2021 ve velmi krátkém čase shodly na dosud bezprecedentních opatřeních, kdy bylo postupně téměř vyprázdněno desítky let personálně předimenzované ruské diplomatické zastoupení v České republice, poprvé od vzniku České republiky

byla s Ruskou federací v této oblasti nastavena parita a Rusko bylo vyraženo z tendru na dostavbu jaderné elektrárny Dukovany.“

Nevím, zdali Koudelka tu zprávu četl, protože hned v začátku analýzy roku 2021 se píše: „Z bezpečnostního hlediska bylo zásadní událostí loňského roku zveřejnění výsledků vyšetřování výbuchů vrbětických muničních skladů, které zasadilo vztahy s Ruskem do nového rámce.“

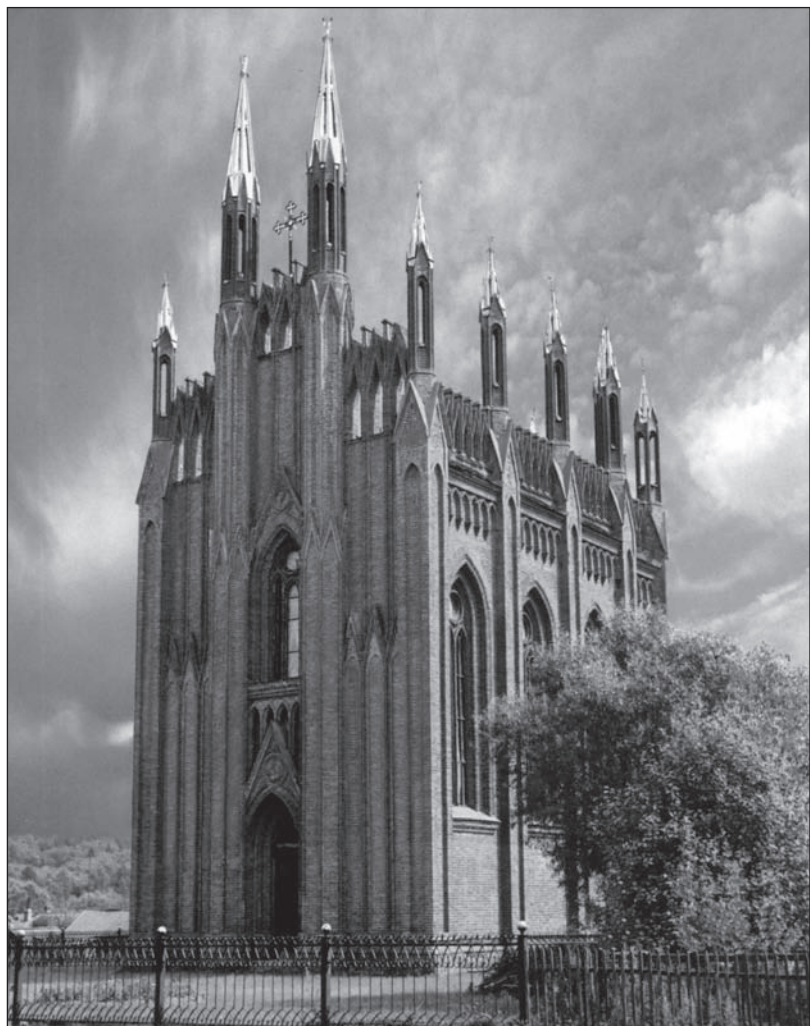
Ten symbolizovalo i hromadné vyhoštění příslušníků ruských zpravodajských služeb působících v ČR v rámci ruské diplomatické mise. Vyšetřování vrbětického případu je nadále zcela v kompetenci

orgánů činných v trestním řízení,...

Výsledky byly zveřejněny, ale vyšetřování je nadále... Tak jak to tedy je? Mohou výsledky předběhnout uzavření vyšetřování? Otázek spousty.

Další tradiční kapitoly zprávy jsou Čína a Írán, ale toto jsme již četli minulý i předminulý rok a nemá cenu to zde kopírovat. Rok 2023 je teprve za dveřmi, ale už nyní je jisté o čem nám budou pracovníci BIS psát na jeho konci. Události roku 2022 tipují „Krtek na Ministerstvu zahraničí České republiky“. Takže se máme na co těšit?

MIROSLAV HAVLÍK

Chrám sv. Saryja – 1857.

Foto (2x) časopis Fotosfera

Chrám sv. Andreje – město Slonim – 1775.

V dnešní době plné zla bude mít čert spoustu práce s výplatou zlodějů a korupčníků, kteří okrádají naši republiku.

Kresba: Naty

Věrní zůstaneme

Necelý měsíc poté, kdy nacistické Německo se svými známými i skrytými spojenci a podporovateli napadlo Sovětský svaz, došlo v Londýně k uzavření Československo – sovětské úmluvy o vzájemné pomoci a podpoře ve válce proti společnému nepříteli. Sovětský svaz přitom okamžitě uznal čs. exilovou vládu de jure a ČSR ve státních hranicích před velmocenským mnichovským diktátem Západu (30. 9. 1938).

Pod bezprostředním vlivem obnovení čs. – sovětského spolenectví bylo toho dne (18. 7. 1941) do

naší vojenské jednotky mezi „sovětskými občany československé národnosti“. Následné zasedání čs. – sovětského smíšeného orgánu potvrdilo záměr vytvořit nejdříve monomechanizovanou brigádu.

Ku vlastnímu formování jejího prvního praporu se přikročilo začátkem února 1942. Organizační jádro představovala část někdejší Východní skupiny čs. armády. Instruktorův kádr důstojníků, rotmistrů a poddůstojníků, dorazivši do Buzuluku 5. února z Oranek. O dva dny později počala působnost přijímací komise, před níž

června doplňují program taktická cvičení. Ta probíhala za každého počasí. Jak v třeskuté zimě, tak při vysokých teplotách vnitrozemského poduralského podnebí. K tomu v období žní na 500 Čechoslováků pracovalo po skupinách ve čtyřiceti kolchozech a sovchozech v blízkém i vzdálenějším okolí města. Denní styk s místním obyvatelstvem ještě upevňoval už existující vřelé kontakty, měnící se v hluboce přátelské vztahy.

Během pobytu v Sovětském svazu navštívil Buzuluk ministr národní obrany (MNO) exilové vlády divizní generál Sergej Ingr. Dne 2. 7. 1942 vystoupil před vojáky při příležitosti 25. výročí bitvy u Zborova (svátek Československé armády). V témže měsíci bylo dosaženo tabulkových počtů pro polní prapor.

Jednotka dosáhla vysokého morálního stupně. Došlo k sjednocení v odhodlání co nejrychleji býti nasazení na sovětsko – německé frontě. To nakonec vyjádřil plukovník (od 27. 8.) Svoboda slovy, jimiž se obrátil koncem srpna 1942 přímo na politické vedení sovětského státu: „V době, kdy Rudá armáda vede úporné a krvavé boje proti německo-fašistickým útočnickům, všichni naši vojáci a velitelé jsou si vědomi toho, že nemohou a nesmějí zůstat stranou a jsou pevně rozhodnutí zúčastnit se co nejdříve aktivně boje bok po boku s chrabrou Rudou armádou...“

Tato slova odpovídala spontánnímu citění podstatné části příslušníků praporu. Jejich cena byla tím větší, že se jednalo o první žádost tohoto druhu, již Sověti dostali od cizinců. Navíc k jejímu podání došlo v nesmírně složitě

Bojová zástava 1. československého samostatného polního praporu

komisi generálního štábu Rudé armády. Poté se už intenzivně chystal odjezd 1. čs. samostatného polního praporu na bojiště. V jeho řadách bylo i 7 poddůstojníků a 31 vojáků, které si nakonec prosadily svou přes pokyny MNO, aby všechny ženy zůstaly u záložního pluku.

Tím dnem se stal 30. leden 1943. Ještě předtím (27. 1.) plukovník Píka předal praporu bojovou zástavu. Zástupci městského sovětu na ní upevnili stuhu věnovanou občanstvem Buzuluku s nápisem: Smrt německým okupantům!

VLADIMÍR MLEJNECKÝ

Nacistická bestialita 17. listopadu 1939

Uzavření českých vysokých škol 17. listopadu 1939 proběhlo na základě vyhlášky říšského protektora Konstantina von Neuratha, která měla znemožnit našim studentům vzdělávání na českých vysokých školách na dobu tři let.

Záminkou pro německé represe byla série podzimních studentských demonstrací proti hitlerovské okupaci. Poslední takový protest se odehrál během pohřbu studenta medicíny Jana Opletala. Krátce po půlnoci 16. listopadu obsadily vysokoškolské koleje v Praze, Příbrami a Brně jednotky německé Ordnungspolizei a SS,

kteřé zatýkaly studenty a příslušníky pedagogického sboru. Ještě v noci bylo v ruzyňských kasárnách zastřeleno devět představitelů studentských spolků. V následujících dnech bylo 1200 studentů transportováno do koncentračního tábora Sachsenhausen. Kromě toho bylo o možnost studovat připraveno 15 172 studentů a bez práce se ocitlo 513 profesorů, 475 docentů a 345 dalších pedagogů. Dne 17. listopadu 1941 byl v Londýně vyhlášen Mezinárodní den studentstva. Tyto události si dnes připomínáme během státního svátku, nazývaného Den boje za svobodu a demokracii. **Wikipedie, jel**

Rusko obnovilo obchod s obilím

Po teroristickém útoku v Sevastopolu na válečné lodě Černomořské flotily a na obchodní plavidla nasazená na zabezpečení obilního koridoru, pozastavilo Rusko svou účast na obchodu s obilím.

Uvedlo to v prohlášení ruské ministerstvo obrany. „S ohledem na teroristický čin spáchaný kyjevským režimem za účasti britských specialistů 29. října 2022 proti lodím Černomořské flotily a civilním plavidlům zaměstnaných k zajištění bezpečnosti obilního koridoru Rusko pozastavuje svou účast na realizaci dohod o vývozu zemědělských produktů z ukrajinských přístavů,“ uvádí se v prohlášení. Pozastavení své účasti na červencové dohodě sdělila dopisem generálnímu tajemníkovi OSN Antóniu Guterresovi s dovětkem, že nemůže po útoku na jeho flotilu zaručit bezpečnost civilních lodí.

Podle Dmytra Kuleby, šefa ukrajinské diplomacie, Moskva

vyrukovala s falešnou záminkou, aby odstoupila od dohody. Je faktem, že ale již dříve Moskva odstoupení naznačila, pokud nebudou plněny její podmínky. Přitom poukázala, že polovina dodaného obilí šla do vyspělých států, přičemž nejchudší země dostávaly pouze kolem tří procent zemědělských produktů. Rovněž tvrdila, že není dodržována souběžně podepsaná dohoda, jež měla odstranit bariéry pro export ruského obilí a hnojiv.

Rusko se 2. listopadu vrátilo k dohodě o vývozu ukrajinského obilí. Pokyn k tomu dal ruský prezident Vladimir Putin, když Moskva dostala záruky, že se nebude opakovat útok za Černomořskou flotilu. Putin též telefonicky hovořil s indonéským prezidentem Joko Wicodem. Potvrdil mu připravenost Ruska bezplatně darovat velké množství obilí nejchudším zemím. **TASS, jel**

Stranu 7 připravil a redigoval Jan Jelínek

Cvičilo se dnem i nocí a za každého počasí

Foto (3x) – archiv autora

vedeno ke konci jednání s Velkou Británií o změně dosavadního prozatímního statusu naší vlády. K otázce hranic ČSR se Britové (účastníci mnichovské konference spolu s Francií, fašistickou Itálií a nacistickým Německem) ovšem nadále odmítali konkrétně vyjádřit...

Od července 1941 začala také oficiálně působit v Moskvě Čs. vojenská mise na čele s plukovníkem Heliodorem Píkou, která tady tajně zahájila činnost již dva měsíce předtím. Dne 27. září 1941 byla zmíněná úmluva doplněna vojenskou doložkou, umožňující budování čs. zahraniční armády v Sovětském svazu.

Jednání o podrobnostech probíhala až do konce roku 1941. To však nijak nepodvazovalo rozvíjení konkrétních příprav. Již 12. 12. převzal jmenovaný velitel budoucího útvaru podplukovník Ludvík Svoboda v plánovaném posádkovém městě Buzuluku budovy určené za velitelství a kasárna „pro jeden prapor (1100 osob) a náhradní rotu (300 osob)“. Eventuálně dalším příchozím byly připraveny solidně postavené zemljanky pro 3 tisíce osob. Všechny objekty doposud sloužily polskému sboru generála W. Anderse, etapově odcházejícího do Íránu. Zároveň bylo zajištěno 3000 souprav britské výstroje po Polácích.

Dne 3. ledna 1942 sovětský Státní výbor obrany schválil amnestii všem čs. občanům, jež byli v SSSR zadrženi a odsouzeni pro „nedovolené překročení hranice“. Současně povolil nábor do

přicházel každý, kdo se hlásil do čs. vojska.

Mezi nimi byly i ženy, považující za svou občanskou povinnost, společně s jejich manžely, syny, otci a bratry, přispět k osvobození vlasti. Avšak čs. vojenské předpisy s něčím takovým nepočítaly. O přijetí žen rozhodl na vlastní odpovědnost velitel jednotky. V praporním rozkaze č. 41 se jim

Zástupce velitele praporu kapitán Bohumír Lomský hlásí plukovníku L. Svobodovi připravenost jednotky k odjezdu na sovětsko-německou frontu

příznávala hodnotu vojína. Starší ženy byly zařazeny v kuchyni, skladech a dílnách. Mladší schopné služby absolvovaly stejný výcvik jako muži.

Důležitost se přikládala přípravě nových velitelů. Proto se zřídila poddůstojnická a důstojnická škola. Od přípravy jednotlivce se v polovině května 1942 přešlo k výcviku družstva. Počátkem

chvilí pro Sovětský svaz, kdy se Němci znovu chopili strategické iniciativy, dosáhli Volhy a pronikali na Kavkaz.

Státní svátek republiky, 28. října, si prapor připomněl již v plné zbroji. Součástí oslav byla též vojenská přísaha.

Měsíc nato přišla zpráva o kladném vyřízení žádosti. Následovala závěrečná prověrka, sledovaná

Pietní akt na Masarykově nádraží v Praze

Připomínka vyhnání Čechů z pohraničí – v roce 1938

U pamětní desky věnované Čechům, Židům a protinacisticky smýšlejícím Němcům vyhnaným v roce 1938 z českého pohraničí „sudetoněmeckými“ henleinovci, umístěné v odbavovací hale Masarykova nádraží v Praze, se dne 27. září 2022 uskutečnil pietní akt. Organizátorem byla Československá obec legionářská. Vzpomínky se zúčastnili zástupci Parlamentu ČR a řady občanských spolků. Český svaz bojovníků za svobodu zastupovali 1. místopředseda ÚV ČSBS br. Rudolf Wittenberg, místopředseda ÚV ČSBS br. Emil Kulhánek a předsedkyně Organizační komise ÚV ČSBS ses. Ilona Müllerová. Zúčastnili se také Nataša Weberová, předsedkyně spolku Kruh občanů ČR vyhnaných v roce 1938 z pohraničí, a Pavel Šmidrkal ze Sdružení čs. zahraničních letců – Východ.

Po skončení pietního aktu – za přítomnosti JUDr. Jaroslava Těšínského (Centrum české historie), mecenáše a vlastence, který pamětní desku a její umístění na Masarykově nádraží financoval – proběhl v salonku T. G. Masaryka slavnostní křest knihy Jitky Neraudové. Publikace nazvaná „Statečnost je ženského rodu“, kterou fotografiemi doplnil Jaroslav Čvančara, je věnována ženám, které se aktivně zapojily do odboje za druhé světové války a mnohdy za to zaplatily svým životem.

Místopředseda ÚV ČSBS E. Kulhánek

Co připomíná pamětní deska na Masaryčce

Vyhnání Čechů, Židů a německých antifašistů z pohraničí v roce 1938, po podpisu mnichovské dohody, se podle statistik a historických údajů týkalo asi 370 000 lidí. Předpokládá se však, že civilních obyvatel, kteří byli takto postiženi, bylo podstatně více, i vzhledem k národnostní situaci v našem odtrženém pohraničí.

Knihy historika PhDr. Jana Bendy Ph. D., nazvaná „Útěk a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938 – 1939“ (Nakladatelství Karolinum), uvádí následující fakta. Podle sčítání obyvatel v roce 1930, žilo na tomto území (včetně Těšínska, které zabralo Polsko) více než 800 tisíc Čechů. První vlna

útěků přišla v květnu 1938. Vedle provokativních nacistických průvodů situaci destabilizovaly hlavně útoky henleinovců na Čechy, Židy a německé antifašisty. Na denním pořádku bylo bití školáků, rvačky, hádky, urážky, výhrůžky, rozbíjení oken, přepady apod. Prudce vzrůstaly antisemitské nálady; to se projevovalo zejména v Chebu, Falknově (Sokolov), Frývaldově (Jeseník), Opavě, Krumlově, Čisté, Varnsdorfu nebo Chomutově.

Druhá vlna přišla bezprostředně po Hitlerově projevu 12. září 1938 na sjezdu nacistické strany v Norimberku, ve kterém hrozil vojenským vpádem do Československa. Na ten ještě téhož dne reagovali henleinovci eskalací násilí, především útoky proti četnickým stanicím, celnickým, státním úřadům a také přímo proti Čechům, Židům a německým antifašistům. Jejich obchody a živnosti byly mnohde vymláceny a vyrabovány. Excesy byly zaznamenány na 70 místech republiky. Třetí vlna útěků přišla bezprostředně po podepsání mnichovské dohody, kdy henleinovci a jejich bojůvky (ordneři a jednotky Freikorpsu) ztratili už veškeré zábrany. Jásot a nadšení většiny tzv. sudetských Němců z připojení k Říši doprovázelo pronásledování nepřátel nového režimu a snahy vyrovnat si nevybíravým způsobem účty s někdejšími protivníky

– tedy s Čechy, Židy a německými antifašisty. Jeden z funkcionářů Sokola později vypověděl: „Přijeli jsme do Chabařovic a tam nastala ta hrůza. Tisíce lidí, Němců, muži i ženy, plivali, bili. Řev to byl, soudný den. Zabte ho, špion, oběste ho, dejte nám jej, odsoudíme ho, postavte ho ke zdi, lotr, vrah, voni nás Němce tady zrazovali, utiskovali, dětem chléb užírali, utlučte tu pakáž, hlavami chtěli celé náměstí vydláždít. Byli to pouze zdejší civilisté...“ Jinde museli Češi, němečtí antifašisté a někde i Židé za posměchu tzv. sudetských Němců odstraňovat české nápisy, zametat ulice, čistit kanály a uklízet záchody. Místně se násilí nevyhnulo ani ženám a dětem. Byly týrány, bity a například v Želechovicích v okrese Šumperk byly dvě Češky znásilněny. Antifašistickým Němcům, kteří předtím vystupovali na obranu republiky, bylo nadáváno do českých pacholků, zrádců národa, rudých sviní a přátel Židů. Vedle bití a dalšího násilí byli zatýkáni a zavlékáni do Německa. Většina z nich skončila ve vězení nebo v koncentračních táborech, jen do Dachau jich bylo tehdy odvečeno 2 500. Zatýkáni se nevyhnulo ani některým Čechům. Na odstoupeném území brzy začaly platit jiné zákony, jež Čechům, německým antifašistům a Židům ztěžovaly běžných život a vedly k omezení jejich práv

a izolaci. Jejich společenský a kulturní život zasáhla likvidace jejich spolků, zákaz používání češtiny jako úředního jazyka, odstranění českých nápisů a rozpuštění všech demokratických politických stran; nastala likvidace českého tisku a nakladatelství, uzavřena byla většina knihoven; docházelo k rušení českých škol. Restrikce se dotkly i dalších aktivit českých a židovských obyvatel, jako byly zábavy, plesy, divadelní představení, či dokonce fotbalová utkání. Českému obyvatelstvu byl znemožněn podíl na správě a samosprávě i v čistě českých vesnicích. V noci z 9. na 10. listopadu proběhla tzv. křišťálová noc, koordinovaný útok na židovské obyvatelstvo, kdy hořely synagogy i obchody. Likvidační existenci základny spolu s politickou perzekucí a hrozbou vězení v řadě případů ponechávalo pronásledovaným jediné východisko, a to útek. Uprchlíky z pohraničí byl zbytek republiky v tu chvíli doslova zahlcen. Běžencům byla poskytována humanitární pomoc, na níž se podílel nejen stát, ale i společenské organizace a obyčejní lidé. Tyto dramatické chvíle předcházely zničení Československé republiky a vyhlášení německého protektorátu Čechy a Morava.

**Vybráno z redakce „Národní obrození“
12. října 2022 – číslo 10**

Podbořany v roce 1938

Podbořany se 1. května 1938 staly dějištěm velké protistátní demonstrace. Na šest tisíc příznivců Henleinovy strany ze všech obcí okresu se ráno shromáždilo na náměstí, vyzdobeném prapory a symboly SdP. Za menší účasti asi čtyři tisíce občanů se odpoledne konala oslava Svátku práce, organizovaná Národní jednotkou severočeskou. Oslavy, která byla zamýšlena jako manifestace jednoty v boji za československou státní myšlenku, se zúčastnili také němečtí antifašisté. Na manifestaci promluvil i Zdeněk Bechyně, syn náměstka vlády Rudolfa Bechyněho, který vlastnil statek a mlékárnu v Brodech.

Svědectvím odhodlání bránit republiku se stala částečná mobilizace československé armády, reagující na stupňující se nacistické provokace. Vyhlášena byla 20. května 1938. Již od 21. května obsazoval čáru Klášterec nad Ohří – Bílina pěší pluk č. 46. U hlavních vůdců Němců v Podbořanech Dr. Czapka, Dr. Siegla, a p. Heinzla byly provedeny domovní prohlídky a výslechy, poté se uvedení vytrhli z Podbořan a objevili se až po obsazení pohraničí.

Tisíce obyvatel z Podbořan i jejich okolí čekalo 9. září ve městě na mírového zprostředkovatele mezi vládou ČSR a Henleinovou SdP, lorda Waltera Runcimana, působícího od 3. srpna do 16. září jako představitele anglické mise. Městem projížděl na přátelské posezení u hraběte Morzina Czernina, majitele velkostatku Petrohrad.

Celá jeho cesta byla doprovázena politickou reprezentací Němců a organizovanými zástupy Němců, požadujících odtržení od ČSR. Následujícího dne odevzdala deputace SdP doprovázená davy henleinovců tomuto britskému diplomatu memorandum. Příslušníci SdP, svezení z celého okolí, uspořádali pod okny petrohradského zámku bouřlivou demonstraci, na které skandovali: „Lieber Lord, mach, uns frei, von der Tschechoslowakei.“ Téhož dne – 10. září – však v nedaleké Jesenici proběhl tábor lidu, na němž přítomní požadovali obranu zájmů republiky. Rozvášněné henleinovské skupinky napadaly ve městě i na venkově české obyvatelstvo, a dokonce i vojáky. Na podbořanském náměstí byl jeden český voják odzbrojen, jiný zbit, protože „poháněl“ vlajku s hákovým křížem. Řada českých a židovských občanů byla v letních dnech roku 1938 těžce zraněna, když vybičovaná národní nesnášenlivost dosahovala svého vrcholu. K excesům došlo také v Nepomyšli, Maštově, Vroutku i Kryrech. Nebezpečí pro Čechy bylo tak velké, že v Podbořanech byla zřízena tři střediska, kde se měli v případě nutnosti soustředit. Jedno bylo u nádraží v Národním domě, druhé v kasárnách a třetí v budově Masarykovy školy.

Štvavý Hitlerův rozhlasový projev, přednesený 14. září v Norimberku, poslouchaný henleinovci vesměs hromadně, se stal v celém pohraničí signálem k nástupu

stoupenců odtržení tzv. Sudet od československého státu. Po jeho ukončení táhl přes celé Podbořany tisícíhlavý průvod namnoze ozbrojených stoupenců Konráda Henleina. Útočištěm české menšiny se stala budova Masarykových škol a Národní dům, před jejichž vchody a do oken musely být umístěny ozbrojené stráže. Stráže však byly špatně vyzbrojeny, vesměs loveckými zbraněmi. Mezi Němci však naštěstí kolovaly zprávy, že Češi jsou vyzbrojeni granáty z kasáren. Třetím ostrůvkem v moři zfanatizované většiny obyvatelstva se staly kasárny. V ranních hodinách 16. září byly všechny státní úřady obsazeny hlídkami čs. armády a vláda nařídila rozpuštění SdP a její úderné formace ordnerů a FS (Freiwilliger Schutzdienst) prohlásila za nezákonné.

Dne 22. září obsadily jednotky Freikorpsu pošty ve Vroutku a Nepomyšli, přičemž byl zraněn jeden český četník. Spojení s těmito obcemi bylo přerušeno. Téhož dne vydal hlavní štáb všem jednotkám čs. armády rozkaz k udržení státní suverenity v pohraničí za použití všech prostředků. Výslovně se v něm uvádělo, že po použití všech možností demokratického řešení není již shovívavost vůči henleinovcům na místě.

Příslušníci Freikorpsu napadli 23. září čs. destruční hlídku u mostu na státní silnici, která jej podle předpisu vyhodila do vzduchu. Asistenční četa čs. armády téhož dne znovu obsadila četnickou

Palebné postavení čsl. armády z června 1938 u vchodu do podzemní chodby v lokalitě „V jámě“ Foto archiv

stanici ve Vroutku a předala ji znovu četnickému družstvu SOS, které se odtud muselo stáhnout. Večer ve 22.50 hodin vyhlásila vláda stav branné pohotovosti ve spojení se všeobecnou mobilizací československé branné moci. Do půlnoci převzala armáda střežení všech důležitých objektů.

Provokace henleinovců však pokračovaly. Následující den 24. září byla Freikorpsem napadena četnická stanice v Nepomyšli a odzbrojena. Četníkům se však podařilo přivolat asistenční četu čs. ar-

mády, která pohotovým útokem zajatce osvobodila, obnovila původní stav a zajala celkem pět ozbrojených příslušníků FS. Další tři zranění členové FS byli odvezeni do vojenské nemocnice. K podobným událostem došlo téhož dne ve Vroutku, kde ozbrojení henleinovci s páskami FS obsadili místní poštu, nádraží a četnickou stanici. Obráncům se podařilo ustoupit k pozicím čs. armády, která ihned pohotově zaútočila, obnovila klid a zajala 19 členů FS.

Podbořansko se nacházelo v oblasti plánovaného útoku německé 8. armády. Podle vojenské situace z 29. září je zřejmé, že její 14. pěší divize měla z nástupního prostoru v okolí Chemnitz útočit přes Krušné hory směrem na Vejprty a pokračovat dále na Žatec, Louny a Kladno.

**Dr. Jan Smetana,
Podbořany, dějiny města
a okolních obcí
Vydalo: město Podbořany 2001
Pokračování přístě**

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 270/2022, cena 10 Kč.

Zakladatel: prof. Ing. Břetislav Chvála, DrSc.

Vydavatel: Slovanský výbor ČR.

Redakční rada řídí: Docent RNDr. Jan Minář, Dr.Sc.

Členové rady: Miroslav Havlík, Eva Holečková, Jan Jelínek, Čeněk Milan Kadlec a Nataša Weberová.

Distribuci vede Alena Grospičková.

Na Slovanském výboru jsou úřední hodiny ve čtvrtek od 10 do 15 hodin.

Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 110 21 Praha 1, III. patro, kabinet č. 147, tel. 607 715 152,

internetová adresa: www.slovanskyvyborcr.cz (jejím redaktorem je Miroslav Havlík).

Adresa e-mail: slovanyvborcr@volny.cz.

Příspěvky zaslané redakci nemusí vždy vyjadřovat její stanovisko.

Redakce si vyhrazuje právo úpravy příspěvku. Uzávěrka čísla dne 16. 11. 2022.

Časopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.